KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 4.9.2009
KOM(2009) 453 endelig

2009/0124 (ACC)

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om undertegnelsen af samarbejdsaftalen om satellitnavigation mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Norge

A) BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

1.1. Begrundelse og formål

Af teknologiske, geografiske og økonomiske årsager har Norge sikret sig en vigtig rolle i de europæiske GNSS-systemer. Norge leverer kritisk teknologi til Galileo og er vært for to vigtige jordbaserede anlæg på Svalbard og Antarktis, som bidrager til systemets korrekte funktion. Formålet med aftalen er at fastlægge principperne for samarbejdet generelt og Norges rettigheder og forpligtelser på primært relevante områder som sikkerhed, der ikke er omfattet af det gældende regelværk om Galileo. Forhandlingerne om aftalen er foregået på grundlag af forhandlingsdirektiver, der er vedtaget af Rådet den 8. juli 2005. Aftalen blev paraferet den 17. juli 2009.

Aftalen vil blive suppleret af et forslag til Det Blandede EØS-udvalgs afgørelse (dok. nr. 25100, sag nr. 25099) om ændring af protokol 31 og 37 til den EØS-aftale, ved hvilken Norge tilslutter sig Rådets forordning (EF) nr. 1321/2004 af 12. juli 2004 om forvaltningsstrukturerne for de europæiske programmer for satellitbaseret radionavigation, forordning (EF) nr. 1942/2006 af 12. december 2006 om ændring af forordning (EF) nr. 1321/2004 om forvaltningsstrukturerne for de europæiske programmer for satellitbaseret radionavigation samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 683/2008 af 9. juli 2008 om den videre gennemførelse af de europæiske satellitbaserede navigationsprogrammer (Egnos og Galileo). Artikel 4, stk. 5, og artikel 6, stk. 4, i sidstnævnte forordning åbner mulighed for, at tredjelande kan bidrage til de europæiske GNSS-programmer med yderligere finansiering på betingelser, som skal fastlægges i en aftale i henhold til traktatens artikel 300.

Aftalen er begrænset til emner, som er nødvendige for at sikre et tæt samarbejde med Norge. Opbygningen og forvaltningen af Galileo og Egnos som EU-programmer understreger behovet for fælles strategier og arbejdsmetoder blandt alle EU's medlemsstater og visse tredjelande (Norge og Schweiz). Reglerne for disse emner skal fastsættes af regeringerne og gennemføres på sammenhængende vis på tværs af Europa. Kommissionen skal som programforvalter og repræsentant for Den Europæiske Union, der ejer systemet, træffe alle rimelige forholdsregler for at sikre denne sammenhæng. Hvis dette ikke lykkes Kommissionen, vil det øge sikkerhedsrisikoen og udsætte EU og medlemsstaterne for erstatningskrav i tilfælde af alvorlige hændelser.

1.2. Generel baggrund

Norge har siden programmets begyndelse været vores nærmeste samarbejdspartner uden for EU med hensyn til Galileo. Norge har bidraget politisk, teknisk og finansielt til alle faser af Galileo gennem sit medlemskab af Den Europæiske Rumorganisation (ESA) og sin uformelle deltagelse i årenes løb i Galileospecifikke forvaltningsstrukturer inden for EU. Denne aftale og en parallel tilhørende afgørelse fra Det Blandede EØS-udvalg skal formalisere og udbygge denne tætte integration af Norge i de europæiske GNSS-programmer. Uden denne aftale ville Norges deltagelse

fortsætte inden for rammerne af EØS-aftalen. Det ville forårsage usikkerhed om arten af samarbejdet på områderne sikkerhed, standardisering, certificering og radiofrekvens. Endvidere giver aftalen dels EU mulighed for at fastlægge de overordnede principper, herunder en betingelsesklausul for sikkerhedssamarbejdet, dels indeholder den en politisk forpligtelse for Norge til at tilslutte sig fremtidige EU-politikker med sigte på at beskytte europæiske GNSS-systemer.

1.3. Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører

Galileosamarbejdet med Norge vil foregå i henhold til to komplementære virkemidler: en afgørelse truffet af Det Blandede EØS-udvalg om at omfatte regelværket om Galileo og den vedhæftede blandede aftale om at tilvejebringe en paraply for samarbejdet, herunder principperne for det fremtidige samarbejde, samt supplerende bestemmelser om samarbejdet inden for sikkerhed, standardisering og certificering.

1.4. Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål

Forslaget er i overensstemmelse med EU's politik om at integrere Norge i EU-programmer gennem EØS-aftalen. Desuden underbygger det Kommissionens mål om at styrke EU-aspektet i samarbejdet om politikker, der er relevante for ikkespredning.

2. HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

2.1. Høring af interesserede parter

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

Rådets særlige udvalg, medlemsstaternes sikkerhedsmyndigheder og Norge er blevet hørt af arbejdsgruppe 2 under Galileos sikkerhedsorgan og på bilaterale møder med norske myndigheder såvel i fasen med forhandlingsdirektiverne som under selve forhandlingerne. Respondenterne var bl.a. tekniske eksperter, sikkerhedseksperter og transporteksperter fra EU's medlemsstater og de norske nationale sikkerhedsmyndigheder, udenrigs-, forsvars- og indenrigsministeriet, Den Europæiske Rumorganisation og de nationale rumorganisationer.

Sammenfatning af svarene og af, hvordan der er taget hensyn til dem

De nævnte interessenter har støttet Norges tætte integration i samarbejdet om Galileorelevante sikkerhedsanliggender og understreget, hvor vigtigt det er at inddrage spørgsmål om f.eks. sikkerheden ved jordbaserede anlæg i aftalen.

2.2. Ekspertbistand

Relevante videnskabelige områder/eksperter

Rumteknologi/jordbaserede anlæg, sikkerhed/industriel og statslig sikkerhed, informationssikkerhed og international ret/privilegier og immuniteter.

Anvendt metodologi

Hovedsagelig møder.

Væsentlige organer/eksperter, der er blevet hørt

EU's medlemsstaters ministerier og rumorganisationer, EØS-sekretariatet, ESA, rumfartsindustrien.

Sammendrag af rådgivning, der er modtaget og anvendt

Der forlyder ikke noget om eventuelt alvorlige risici med uoprettelige følger.

Der forelå bred enighed om aftalens principper for samarbejdet og målet om en tæt integration af Norge i programmet, herunder landets rettigheder og tilsvarende forpligtelser. Eksperterne var trygge ved Norges sikkerhedsprofil.

Tiltag til at gøre ekspertrådgivningen offentlig tilgængelig

Sikkerhedseksperternes konklusioner er endnu ikke offentligt tilgængelige.

2.3. Konsekvensanalyse

Aftalens indgåelse skal sikre tæt inddragelse af Norge i opbygnings- og driftsfasen af Galileo og Egnos. De to initiativer indeholder betydningsfulde erhvervsmæssige, økonomiske og strategiske elementer. Styringen af de europæiske GNSS-programmer er blevet ændret i forordning (EF) nr. 683/2008, hvor fokus er flyttet fra et offentligt-privat partnerskab til, at Fællesskabet forvalter programmerne og ejer systemerne. Denne udvikling og indholdet af det sikkerhedsrelaterede samarbejde kræver formelle regulerende foranstaltninger. Der blev derfor undersøgt tre valgmuligheder for at nå dette mål:

Den første var en associering af Norge til programmet gennem et specifikt internationalt samarbejdsorgan (Galileos internationale organ), som skulle samle alle tredjelande med interesse for Galileo. Efter langvarige drøftelser om dette organ med Norge og andre tredjelande blev muligheden vraget. Norge mente sig urimeligt behandlet ved at blive sidestillet med betydeligt mindre godt integrerede tredjelande uden for Europa, som ikke har bidraget finansielt til programmet.

Den anden valgmulighed var at anvende EØS-rammerne som det eneste virkemiddel til at formalisere samarbejdet. Dette blev grundigt undersøgt, herunder mulighederne for rent juridisk at dække hele det ønskede samarbejdsområde. Konklusionen blev, at EØS var den bedste mulighed for at indarbejde det bestående EU-regelværk om Galileo. Det omfatter udvalg, beslutningsforberedelse uden stemmeret, ejerskabsregler, indkøb, finansielle bidrag osv. EØS blev imidlertid fundet utilstrækkeligt i visse henseender som sikkerhed, frekvens og standardisering. Desuden var det set fra et EU-synspunkt ikke praktisk at indføre principper og betingelsesklausuler, som ikke forekommer i regelværket om Galileo.

Den tredje valgmulighed var en kombination af Det Blandede EØS-udvalgs afgørelse og den vedhæftede blandede aftale. Denne kombination gjorde det muligt i praksis at differentiere mellem Norge og Island (EØS-medlemsstater), at indføre supplerende løfter/forpligtelser for Norge, at styrke bestemmelserne om sikkerhed og at stadfæste

principper og budskaber til at bane vej for et gensidigt fordelagtigt samarbejde på langt sigt.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

3.1. Resumé af forslaget

Kommissionen foreslår Rådet, at det giver bemyndigelse til undertegnelse og foreløbig anvendelse af en samarbejdsaftale om satellitnavigation mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater og Kongeriget Norge. Den foreløbige anvendelse er en nødvendig foranstaltning for at fremskynde anvendelsen af aftalen på grund af dens bestemmelser om navnlig sikkerheden på de jordbaserede Galileoanlæg på norsk område.

3.2. Retsgrundlag

Artikel 133 og 170, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

3.3. Subsidiaritetsprincippet

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under EU's enekompetence.

Forslagets mål kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne af følgende årsager:

Galileo, hvis samlede omkostninger anslås til mere end 3 mia. EUR, er et EU-initiativ, som ingen enkeltstat er villig til at finansiere alene. Indholdet af den foreslåede aftale kan ikke begrænses til en enkelt medlemsstat eller en gruppe af medlemsstater, men berører EU som helhed og har endda i visse henseender global virkning (f.eks. tjenester på jordstationer).

Den industrielle og tekniske viden (om bl.a. sikkerhed) i rumfartssektoren er spredt over adskillige europæiske lande, herunder Norge, og der er ikke noget enkelt land, der mestrer alle aspekter. Uden koordineret indsats og informationsdeling vil der være en øget risiko for at aftale løsninger med Norge, der ikke er optimale. Fejl på sikkerhedsområdet kan gå ud over forsyningssikkerheden med hensyn til eksportkontrollerede komponenter til de europæiske GNSS-systemer fra navnlig USA. Dette ville øge omkostningerne ved programmerne.

En indsats på EU-plan vil af nedenstående grunde udgøre et mere effektivt redskab til at nå målene i forslaget.

Der er installeret infrastruktur til de europæiske GNSS-systemer i hele verden, og infrastrukturens sikkerhed afhænger i vidt omfang af, at alle medlemsstater og tredjelande, der har kritisk infrastruktur på deres område, gennemfører sammenhængende beskyttelsesforanstaltninger.

De europæiske GNSS-systemers størrelse og kompleksitet kræver centraliserede og enkle forvaltningsstrukturer og klare grænseflader mellem EU og tredjelandene. Et

vidtforgrenet netværk af bilaterale forbindelser med Norge ville indebære en høj risiko for ineffektivitet, forsinkelser og modstridende forhold, hvilket i et industrielt projekt hurtigt vil udmønte sig i højere omkostninger, som EU-budgettet skal dække. Medlemsstater, der optræder alene, har desuden ringere chance for at fastlægge principper og betingelser over for Norge, end de har gennem et samarbejde.

Aftalen er begrænset til de fælles principper og forpligtelser i et samarbejde og til de specifikke spørgsmål, der dækker den jordbaserede infrastruktur i de EU-ejede GNSS-systemer. Aftalen bygger på eksisterende kompetencer i medlemsstaterne (f.eks. inden for eksportkontrol og udveksling af følsomme oplysninger) i forbindelse med gennemførelsen af de fleste af aftalens bestemmelser.

Derfor opfylder forslaget subsidiaritetsprincippet.

3.4. Proportionalitetsprincippet

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende årsager:

Aftalen indeholder mål og principper, men også en klausul med henvisning til den nærmere definition af tiltagene i separate ordninger, som vil blive defineret i samarbejde med medlemsstaternes eksperter og Norge.

Aftalen er et traditionelt, velkendt virkemiddel i internationale forbindelser, som defineres i samarbejde med eksisterende ekspertarbejdsgrupper og skal godkendes i de bestående beslutningstagningsstrukturer. Den indeholder ikke bestemmelser om nye administrative strukturer.

3.5. Reguleringsmiddel/reguleringsform

En international aftale er det eneste virkemiddel, som sikrer sammenhæng på tværs af hele EU i forbindelserne med Norge vedrørende satellitnavigation. Ensartethed i anvendelsen er særlig vigtig for sikkerheden, der udgør en væsentlig del af aftalen. Samtidig giver aftalen en vis fleksibilitet med hensyn til gennemførelsen af foranstaltninger inden for især standardisering og certificering, hvor medlemsstaterne er nøgleaktører i de internationale organisationer. Traktaten giver ikke andre reelle valgmuligheder for at regulere forbindelserne med et tredjeland.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget.

5. YDERLIGERE OPLYSNINGER

Forslaget omfatter en klausul om fornyet gennemgang.

B) FORSLAG

Kommissionen foreslår, at Rådet med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 133 og 170, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum, som retsgrundlag giver bemyndigelse til undertegnelse og foreløbig

anvendelse af samarbejdsaftalen om satellitnavigation mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Norge.

2009/0124 (ACC)

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om undertegnelsen af samarbejdsaftalen om satellitnavigation mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Norge

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 133 og 170, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum,

under henvisning til forslag fra Kommissionen[1] og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Kommissionen har ført forhandlinger om en aftale med Kongeriget Norge.

(2) Aftalen blev paraferet den 17. juli 2009.

(3) I henhold til aftalens artikel 12, stk. 3, bør aftalen anvendes foreløbigt af parterne, indtil den træder i kraft.

(4) Aftalen bør undertegnes på Fællesskabets vegne og ledsages af en beslutning om foreløbig anvendelse –

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Formanden for Rådet bemyndiges til at udpege den person, der er beføjet til på Den Europæiske Unions vegne at undertegne samarbejdsaftalen om satellitnavigation mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Norge med forbehold af senere indgåelse.

Teksten til aftalen er knyttet til denne beslutning.

Artikel 2

Aftalen anvendes på et foreløbigt grundlag, indtil den træder i kraft. Den foreløbige anvendelse begynder på den første dag i den første måned efter den dato, hvor parterne

[1] EUT C af , s. .

meddeler hinanden, at de nødvendige procedurer i denne henseende er afsluttet. Denne dato vil blive offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende.

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne

Formand

BILAG

SAMARBEJDSAFTALE OM SATELLITNAVIGATION MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSSTATER OG KONGERIGET NORGE

DEN EUROPÆISKE UNION, i det følgende benævnt "Fællesskabet",

og

KONGERIGET BELGIEN,

REPUBLIKKEN BULGARIEN,

DEN TJEKKISKE REPUBLIK,

KONGERIGET DANMARK,

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,

REPUBLIKKEN ESTLAND,

DEN HELLENSKE REPUBLIK,

KONGERIGET SPANIEN,

DEN FRANSKE REPUBLIK,

IRLAND,

DEN ITALIENSKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN CYPERN,

REPUBLIKKEN LETLAND,

REPUBLIKKEN LITAUEN,

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,

REPUBLIKKEN UNGARN,

REPUBLIKKEN MALTA,

KONGERIGET NEDERLANDENE,

REPUBLIKKEN ØSTRIG,

REPUBLIKKEN POLEN,

DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,

RUMÆNIEN,

REPUBLIKKEN SLOVENIEN,

DEN SLOVAKISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN FINLAND,

KONGERIGET SVERIGE

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

kontraherende parter i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, i det følgende benævnt "medlemsstater", på den ene side,

og

KONGERIGET NORGE, i det følgende benævnt "Norge", på den anden side,

under ét i det følgende benævnt "parterne",

som anerkender Norges tætte deltagelse i Galileo- og Egnosprogrammerne siden disse programmers definitionsfase,

som er opmærksom på udviklingen i styringen, ejerskabet og finansieringen af de europæiske GNSS-programmer i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 1321/2004 af 12. juli 2004 om forvaltningsstrukturerne for de europæiske programmer for satellitbaseret radionavigation med senere ændringer og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 683/2008 af 9. juli 2008 om den videre gennemførelse af de europæiske satellitbaserede navigationsprogrammer (Egnos og Galileo),

som tager hensyn til fordelene ved et ensartet niveau for beskyttelse af de europæiske GNSS-systemer og tilhørende tjenester på parternes område,

som anerkender Norges intention om rettidig vedtagelse og gennemførelse på sit område af foranstaltninger, der garanterer samme grad af sikkerhed som de foranstaltninger, der gælder i Den Europæiske Union,

som anerkender parternes forpligtelser i henhold til international ret,

som anerkender Norges interesse i alle Galileotjenester, herunder PRS,

som anerkender aftalen mellem Norge og Den Europæiske Union om sikkerhedsforanstaltninger for udveksling af fortrolige oplysninger,

som ønsker formelt at stadfæste det tætte samarbejde i alle aspekter af de europæiske GNSS-programmer,

som tager hensyn til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde som et egnet juridisk og institutionelt grundlag for udviklingen af et samarbejde mellem Den Europæiske Union og Norge inden for satellitnavigation,

som ønsker at supplere EØS-bestemmelserne med en bilateral aftale om satellitnavigation på områder af specifik relevans for Norge, Fællesskabet og dets medlemsstater,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

ARTIKEL 1

Aftalens formål

Aftalens hovedformål er at styrke samarbejdet yderligere mellem parterne ved at supplere de bestemmelser i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, som finder anvendelse på satellitnavigation.

ARTIKEL 2

Definitioner

I denne aftale forstås ved:

"europæiske globale satellitnavigationssystemer (GNSS)": Bl.a. Galileosystemet og den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (Egnos).

"forstærkning": Regionale eller lokale mekanismer som f.eks. den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (Egnos). Sådanne mekanismer giver brugerne af GNSS øget udbytte i form af bl.a. øget nøjagtighed, disponibilitet, integritet og pålidelighed.

"Galileo": Et selvstændigt europæisk system for global satellitbaseret navigation og tidsbestemmelse, som er under civil kontrol, og som skal levere GNSS-tjenester, der konstrueres og udvikles af Den Europæiske Union og dens medlemsstater. Driften af Galileo kan overlades til en privat part.

Galileo skal efter planen omfatte åbne forretningsmæssige tjenester, livskritiske tjenester og eftersøgnings- og redningstjenester samt den beskyttede statsregulerede tjeneste med begrænset adgang til brug for offentlige myndigheder.

"Regulerende foranstaltning": Enhver lov, administrativ forskrift, politik, procedure, beslutning eller lignende administrativ foranstaltning truffet af en part.

"fortrolige oplysninger": Oplysninger, der uanset deres form skal beskyttes mod en uautoriseret udbredelse, og som i forskelligt omfang vil kunne skade parternes eller en enkelt medlemsstats væsentlige interesser, herunder nationale sikkerhedsinteresser. Fortroligheden er angivet ved en klassifikationsmærkning. Sådanne oplysninger klassificeres af parterne i overensstemmelse med gældende love og forskrifter og bør beskyttes mod enhver form for tab af fortrolighed, integritet og disponibilitet.

ARTIKEL 3

Principperne for samarbejdet

1. Parterne er enige om at anvende følgende principper for det samarbejde, der er omfattet af denne aftale:

a) EØS-aftalen danner grundlag for samarbejdet om satellitnavigation mellem parterne.

b) Ret til at levere satellitnavigationstjenester på parternes område.

c) Frihed til at benytte alle Galileo- og Egnostjenester, herunder PRS, forudsat at betingelserne for deres brug er opfyldt.

d) Tæt samarbejde om GNSS-relaterede sikkerhedsanliggender gennem vedtagelse og gennemførelse af ensartede GNSS-sikkerhedsforanstaltninger i EU og Norge.

e) Behørig overholdelse af parternes internationale forpligtelser med hensyn til de europæiske GNSS-systemers jordbaserede anlæg.

2. Denne aftale berører ikke den institutionelle struktur, der er etableret ved Fællesskabets lovgivning med henblik på driften af Galileoprogrammet. Aftalen berører endvidere ikke gældende regulerende foranstaltninger til gennemførelse af ikkespredningss- og eksportkontrolforpligtelser, kontrol med immaterielle teknologioverførsler eller nationale sikkerhedsforanstaltninger.

ARTIKEL 4

Radiofrekvenser

1. Parterne er enige om at samarbejde om radiofrekvensanliggender i forbindelse med de europæiske satellitnavigationssystemer inden for rammerne af Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU) og under iagttagelse af aftalememorandummet om forvaltningen af ITU-registreringer ("filings") vedrørende satellitnavigationssystemet Galileo, som blev underskrevet den 5. november 2004.

2. I den forbindelse beskytter parterne hensigtsmæssige frekvenstildelinger til de europæiske satellitnavigationssystemer for at sikre, at disse systemers tjenester kan stilles til rådighed for brugerne.

3. Endvidere anerkender parterne betydningen af at beskytte radionavigationsfrekvenser mod afbrydelse og interferens. Med dette formål indkredser de kilder til interferens og søger gensidigt acceptable løsninger til bekæmpelse af denne interferens.

4. Intet i denne aftale må fortolkes på en sådan måde, at det er i modstrid med Den Internationale Telekommunikationsunions gældende bestemmelser, herunder ITU's radioreglement.

ARTIKEL 5

De europæiske GNSS-systemers jordbaserede anlæg

1. Norge tager alle realistiske skridt til at lette idriftsættelse, vedligeholdelse og udskiftning af de europæiske GNSS-systemers jordbaserede anlæg ("jordbaserede anlæg") på områder under landets jurisdiktion.

2. Norge træffer alle realistiske forholdsregler for at varetage hensynet til beskyttelse og uafbrudt og uforstyrret drift af jordbaserede anlæg på sine områder, herunder, hvor det er relevant, ved at mobilisere sine retshåndhævende myndigheder. Norge tager alle realistiske skridt til at beskytte anlæggene mod lokal radiointerferens, hacking og aflytningsforsøg.

3. Det kontraktlige forhold vedrørende de jordbaserede anlæg aftales mellem Fællesskabet og indehaveren af ejendomsretten. De norske myndigheder respekterer fuldt ud de jordbaserede anlægs særlige status og indhenter i videst muligt omfang forhåndsgodkendelse fra Fællesskabet, før de træffer foranstaltninger vedrørende de jordbaserede anlæg.

4. Norge tillader stadig og uhindret adgang til de jordbaserede anlæg for alle personer, der er udpeget eller på anden vis bemyndiget hertil af Fællesskabet. Til det formål opretter Norge et kontaktpunkt, som skal modtage oplysninger om personer, der vil besøge de jordbaserede anlæg, og i øvrigt lette disse personers bevægelser og opgaver i praksis.

5. Arkiver og udstyr på de jordbaserede anlæg og dokumenter i transit, uanset form, officiel forsegling eller mærkning, kontrolleres ikke af told eller politi.

6. I tilfælde af trusler mod eller brud på sikkerheden på jordbaserede anlæg eller driften af dem informerer Norge og Europa-Kommissionen straks hinanden om hændelsen og de foranstaltninger, der skal træffes for at afhjælpe situationen. Europa-Kommissionen kan udpege en anden betroet enhed til at optræde som kontaktpunkt for udveksling af disse oplysninger med Norge.

7. Parterne fastlægger mere detaljerede procedurer for spørgsmålene i stk. 1-6 i en særskilt aftale. Disse procedurer skal bl.a. omfatte klarlæggelse af kontroller, kontaktpunkters pligter, krav til kurerer og foranstaltninger imod lokale radiofrekvensers interferens og fjendtlige handlinger.

ARTIKEL 6

Sikkerhed

1. Parterne er overbevist om nødvendigheden af at beskytte globale satellitnavigationssystemer mod misbrug, interferens, afbrydelse og fjendtlige handlinger. Derfor tager parterne alle realistiske skridt, bl.a. ved at indgå særskilte aftaler, hvor det er relevant, for at sikre kontinuiteten og sikkerheden i satellitnavigationstjenesterne og de tilhørende infrastrukturer og kritiske aktiver på deres område.
   Europa-Kommissionen agter at udforme foranstaltninger til at beskytte, kontrollere og forvalte følsomme aktiver, oplysninger og teknologier i de europæiske GNSS-programmer imod sådanne trusler og uønsket spredning.

2. I den forbindelse bekræfter Norge sin intention om rettidig vedtagelse og gennemførelse på sit område af foranstaltninger, der garanterer samme grad af sikkerhed som de foranstaltninger, der gælder i Den Europæiske Union.
   Som anerkendelse heraf vil parterne behandle spørgsmål om GNSS-sikkerhed, herunder akkreditering i de relevante udvalg i forvaltningsstrukturen for de

europæiske GNSS-systemer. Den praktiske tilrettelæggelse og procedurer skal defineres i vedtægterne for de relevante udvalg, idet der også tages hensyn til EØS-aftalens rammer.

3. Skulle der opstå en situation, hvor parterne ikke kan sikre en ensartet grad af sikkerhed, skal de konsultere hinanden med henblik på at afhjælpe problemet. Hvor det er relevant, kan afgrænsningen af samarbejdet i denne sektor justeres derefter.

ARTIKEL 7

Udveksling af fortrolige oplysninger

1. EU-klassificerede oplysninger udveksles og beskyttes i overensstemmelse med aftalen mellem Norge og Den Europæiske Union om sikkerhedsforanstaltninger for udveksling af fortrolige oplysninger (i det følgende benævnt "sikkerhedsaftalen"), samt gennemførelsesbestemmelserne til sikkerhedsaftalen.

2. Norge kan udveksle fortrolige oplysninger med national klassificeringsmærkning om Galileo med de EU-medlemsstater, som Norge har indgået bilaterale aftaler med herom.

3. Parterne tilstræber at fastlægge fuldt dækkende og sammenhængende retlige rammer for udveksling mellem alle parter i denne aftale af fortrolige oplysninger om Galileoprogrammet.

ARTIKEL 8

Eksportkontrol

1. For at sikre, at parterne fører en ensartet politik for eksportkontrol og ikkespredning vedrørende Galileo, bekræfter Norge sin intention om rettidig vedtagelse og gennemførelse på sit område af foranstaltninger, der garanterer samme grad af eksportkontrol og ikkespredning af Galileorelateret teknologi, data og varer som de foranstaltninger, der gælder i Fællesskabet og dets medlemsstater.

2. Skulle der opstå en situation, hvor parterne ikke kan sikre en ensartet grad af eksportkontrol og ikkespredning, konsulterer de hinanden med henblik på at afhjælpe problemet. Hvor det er relevant, kan afgrænsningen af samarbejdet i denne sektor tilpasses derefter.

ARTIKEL 9

Den statsregulerede tjeneste

Norge har udtrykt interesse for den statsregulerede tjeneste (PRS) under Galileo, da den af Norge anses for at være et vigtigt element i landets deltagelse i de europæiske GNSS-programmer. Parterne er enige om at tage fat på dette spørgsmål, når politikker og driftsordninger for adgangen til PRS er blevet defineret.

ARTIKEL 10

Internationalt samarbejde

1. Parterne anerkender værdien af at koordinere fremgangsmåderne inden for internationale standardiserings- og certificeringsorganer for globale satellitnavigationstjenester. Parterne vil navnlig i fællesskab støtte udviklingen af Galileos standarder, fremme deres anvendelse i hele verden og lægge vægt på interoperabilitet med andre GNSS-systemer.

2. Parterne samarbejder derfor, for så vidt det er relevant, og med det formål at fremme og gennemføre målene for denne aftale om alle de GNSS-anliggender, der tages op i navnlig Organisationen for International Civil Luftfart, Den Internationale Søfartsorganisation og Den Internationale Telekommunikationsunion.

ARTIKEL 11

Konsultation og tvistbilæggelse

Når en af parterne anmoder om det, konsulterer parterne straks hinanden om ethvert spørgsmål om fortolkning eller anvendelse af denne aftale. Enhver tvist om fortolkning eller anvendelse af denne aftale løses ved konsultationer mellem parterne.

ARTIKEL 12

Ikrafttræden og opsigelse

1. Denne aftale træder i kraft på den første dag i måneden efter den dato, på hvilken parterne har givet hinanden meddelelse om afslutningen af de dertil nødvendige procedurer. Meddelelserne fremsendes til Rådet for Den Europæiske Union, der er depositar for denne aftale.

2. Hvis aftalen udløber eller opsiges, får dette ingen virkning for gyldigheden eller varigheden af eventuelle ordninger, der er etableret i henhold til aftalen, eller for eventuelle specifikke rettigheder og forpligtelser, der er opstået på området intellektuelle ejendomsrettigheder.

3. Aftalen kan ændres ved indbyrdes skriftlig aftale mellem parterne. Ændringer træder i kraft på dagen efter datoen for den sidste diplomatiske note, hvori den ene part underretter den anden om, at vedkommendes interne procedurer for ændringernes ikrafttræden er afsluttet.

4. Uanset stk. 1 er parterne enige om at anvende denne aftale foreløbigt fra den første dag i den første måned efter den dato, hvor parterne meddeler hinanden, at de dertil nødvendige procedurer er afsluttet.

5. Hver af parterne kan opsige aftalen med tre måneders skriftligt varsel til den anden part.

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk, ungarsk og norsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.